

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про осіб, які залучалися до забезпечення
здійснення заходів, спрямованих на захист незалежності,
суверенітету та територіальної цілісності України

Цей Закон визначає правовий статус осіб, які залучалися до забезпечення здійснення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, і не брали безпосередньої участі у бойових діях, забезпечує отримання ними державних гарантій, сприяє визнанню їх внеску в забезпечення оборони України.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні завдання Закону

Закон спрямований на забезпечення реабілітації залучених осіб, створення умов для успішної інтеграції у суспільство залучених осіб, яким встановлено інвалідність, надання їм можливостей навчатися, забезпечення їх зайнятості та професійної адаптації, надання пільг залученим особам, залученим особам з інвалідністю та членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб.

Стаття 2. Законодавство про залучених осіб

1. Законодавство України про залучених осіб складається з цього Закону та інших актів законодавства України.

2. Питання щодо прийняття, набрання чинності, оскарження в адміністративному порядку, виконання, припинення дії адміністративних актів у сфері законодавства України про залучених осіб регулюються Законом України “Про адміністративну процедуру” з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Стаття 3. Формування державної політики у сфері підтримки залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Формування державної політики у сфері підтримки залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих)



ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000E7F2390055DFD800

Підписувач Калмикова Наталія Фернандівна

Дійсний з 12.09.2024 0:00:00 по 11.09.2026 23:59:59

Мінветеранів



№ 7920/1/3.1-25 від 15.04.2025

залучених осіб здійснюють в межах повноважень Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади відповідно до їх компетенції, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

2. Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни.

Стаття 4. Правовий статус

1. Залучені особи — це працівники підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

2. Залучені особи з інвалідністю — працівники підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, і стали особами з інвалідністю внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

3. Члени сімей загиблих (померлих) залучених осіб — сім'ї працівників підприємств, установ та організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях та загинули (померли) внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

До членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, зазначених у цій статті, належать:

батьки;

один із подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;

діти, які не мають (і не мали) своїх сімей;

діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття;

діти, обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти;

утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія.

Стаття 5. Посвідчення залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Статус залученої особи, залученої особи з інвалідністю та члена сім'ї загиблої (померлої) залученої особи підтверджується посвідченням.

2. Порядок, умови та критерії надання статусів залученої особи, залученої особи з інвалідністю та члена сім'ї загиблої (померлої) залученої особи, зразки посвідчень і порядок їх виготовлення та видачі визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Пільги залученим особам

1. Залученим особам надаються такі пільги:

1) безоплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації;

2) безоплатне першочергове зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);

3) 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю) та 50-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 50-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю).

Площа житла, на яку нараховується 50-відсоткова знижка плати, передбачена у цьому пункті, визначається в максимально можливому розмірі в межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з

нормами користування (споживання), незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку плати;

4) 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення.

Пільги щодо плати за житло, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 3 — 4 частини першої цієї статті, надаються залученим особам та членам їх сімей, що проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

5) користування при виході на пенсію чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

6) щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів;

7) першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація;

8) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

9) використання чергової відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік;

10) першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом;

11) першочергове забезпечення стоянками транспортних засобів;

12) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

13) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків від тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонементна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів.

Порядок користування послугами та оплати за встановлення квартирних телефонів визначається Кабінетом Міністрів України;

14) першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту;

15) позачергове обслуговування закладами та установами, що надають соціальні послуги з догляду. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за залученою особою, в порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

2. Пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 10 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

3. Щороку до Дня Незалежності України залученим особам та членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

4. Пільги, передбачені пунктами 1, 2, 3, 4 та 13 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Пільги залученим особам з інвалідністю

1. Залученим особам з інвалідністю надаються такі пільги:

1) безоплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації;

2) позачергове безоплатне зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів), безоплатне забезпечення іншими протезами і протезно-ортопедичними виробами; 3) медична допомога в закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями, без оплати такої допомоги з боку її отримувача та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

3) медична допомога в закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями, без оплати такої допомоги з боку її отримувача та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

4) 100-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр

загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю) та 100-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 100-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю).

Площа житла, на яку нараховується 100-відсоткова знижка плати, передбачена у цьому пункті, визначається в максимально можливому розмірі в межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з нормами користування (споживання), незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку плати. Якщо в складі сім'ї є особи, які мають право на знижку плати в розмірі, меншому ніж 100 відсотків, спочатку обчислюється в максимально можливому розмірі 100-відсоткова відповідна знижка плати.

5) 100-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

6) безоплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання за наявності посвідчення встановленого зразка, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — також електронного квитка, який видається на безоплатній основі. Це право поширюється і на особу, яка супроводжує особу з інвалідністю I групи;

7) позачерговий безоплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і квартир та першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир та першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

8) позачергове обслуговування амбулаторно-поліклінічними закладами, а також позачергова госпіталізація.

9) право на щорічне медичне обстеження і диспансеризацію із залученням необхідних спеціалістів;

10) позачергове безоплатне встановлення квартирних телефонів і позачергове користування всіма послугами зв'язку. Абонементна плата за користування квартирним телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів;

11) користування при виході на пенсію чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

12) позачергове працевлаштування за спеціальністю відповідно до підготовки.

Праця залучених осіб з інвалідністю регулюється відповідними нормами законодавства України про працю і соціальний захист осіб з інвалідністю;

13) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємств, установ, організацій;

14) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності працюючим залученим особам з інвалідністю в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

15) виплата працюючим залученим особам з інвалідністю допомоги по тимчасовій непрацездатності до 4 місяців підряд або до 5 місяців протягом календарного року, а також допомоги по державному соціальному страхуванню за весь період перебування в санаторії з урахуванням проїзду туди і назад у разі, коли для лікування не вистачає щорічної і додаткової відпусток;

16) використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки із збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік;

17) позачергове забезпечення житлом осіб, які потребують поліпшення житлових умов, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами та організаціями у розпорядження місцевих рад та державних адміністрацій. Особи, зазначені в цій статті, забезпечуються жилою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік.

Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані надавати допомогу залученим особам з інвалідністю у будівництві індивідуальних жилих будинків. Земельні ділянки для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва відводяться зазначеним особам у першочерговому порядку;

18) першочергове право на вступ до кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, стоянок для транспортних засобів та їх

технічне обслуговування, до садівницьких товариств, на придбання матеріалів для індивідуального будівництва і садових будинків. Гаражі, стоянки для транспортних засобів осіб з інвалідністю внаслідок війни, які мають медичні показання на забезпечення транспортом, як правило, споруджуються поблизу будинків;

19) залученим особам з інвалідністю I і II груп надається право безоплатного проїзду один раз на рік (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, а особам, які супроводжують осіб з інвалідністю I групи (не більше одного супроводжуючого), - 50-відсоткова знижка вартості проїзду один раз на рік (туди і назад) зазначеними видами транспорту.

Залученим особам з інвалідністю III групи надається право безоплатного проїзду один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом незалежно від наявності залізничного сполучення або проїзду один раз на рік (туди і назад) зазначеними видами транспорту з 50-відсотковою знижкою вартості проїзду.

Залученим особам з інвалідністю та особам, які супроводжують у поїздах залучених осіб з інвалідністю I групи (не більше одного супроводжуючого), надається право користування міжміським транспортом зазначених видів у період з 1 жовтня по 15 травня з 50-відсотковою знижкою вартості проїзду без обмеження кількості поїздок;

20) позачергове безоплатне забезпечення автомобілем (за наявності медичних показань для забезпечення автомобілем) на термін експлуатації до десяти років (з наступною заміною на новий), виплата компенсації на бензин (пальне), ремонт, технічне обслуговування автомобілів або на транспортне обслуговування в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

21) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

22) звільнення від орендної плати за нежилі приміщення, що орендуються залученими особами з інвалідністю під гаражі для спеціальних засобів пересування (автомобілів, мотоколясок, велоколясок тощо) та безоплатне надання для цих засобів гаражів-стоянок незалежно від їх форми власності;

23) позачергове обслуговування закладами та установами, що надають соціальні послуги з догляду. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за цією особою з інвалідністю, в порядку і розмірах, встановлених чинним законодавством;

24) позачергове обслуговування підприємствами, установами, організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту.

2. Держава забезпечує залученим особам з інвалідністю та їх дітям, у тому числі дітям, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, — до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти у порядку та на умовах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. Залученим особам з інвалідністю пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються: особам з інвалідністю I групи — у розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи — 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, III групи — 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

4. Щороку до Дня Незалежності України залученим особам з інвалідністю виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Залученим особам з інвалідністю за рахунок коштів державного бюджету призначається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку з встановленням інвалідності у розмірі, визначеному підпунктом “б” пункту 1 статті 16² Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”. Якщо особа у зв'язку з встановленням інвалідності одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої цією частиною, та одноразової грошової допомоги відповідно до інших законів України, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 8. Пільги членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб надаються такі пільги:

1) безоплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації;

2) безоплатне першочергове зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);

3) 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю), а також 50-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 50-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю).

Площа житла, на яку нараховується 50-відсоткова знижка плати, передбачена цим пунктом, визначається в максимально можливому розмірі в межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з нормами користування (споживання), незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку плати;

4) 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

5) позачерговий безоплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир;

6) користування при виході на пенсію чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

7) щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів;

8) першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація;

9) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

10) використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік;

11) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації

виробництва і праці та на працевлаштування в разі ліквідації підприємства, установи, організації;

12) позачергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами та організаціями у розпорядження місцевих рад та державних адміністрацій.

Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані надавати допомогу сім'ям загиблих (померлих) залучених осіб у будівництві індивідуальних жилих будинків. Земельні ділянки для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва відводяться зазначеним особам у першочерговому порядку;

13) першочергове право на вступ до кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, до садівницьких товариств, на придбання матеріалів для індивідуального будівництва і садових будинків, технічне обслуговування та забезпечення стоянками транспортних засобів;

14) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

15) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків від тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонементна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів.

Порядок користування послугами зв'язку та оплати за встановлення квартирних телефонів визначається Кабінетом Міністрів України;

16) першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту;

17) позачергове обслуговування закладами та установами, що надають соціальні послуги з догляду. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за ветераном війни, в порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України;

18) вступ поза конкурсом до державних та комунальних закладів вищої та фахової передвищої освіти на спеціальності, підготовка за якими здійснюється за рахунок коштів відповідно державного та місцевих бюджетів.

Пільга щодо вступу до закладів вищої та фахової передвищої освіти, передбачена цим пунктом, надається дітям загиблих (померлих) залучених осіб.

2. Пільги щодо плати за житло, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 3 і 4 частини першої цієї статті, надаються сім'ям загиблих (померлих) залучених осіб та членам їх сімей, які проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

3. Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 10 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

4. Щороку до Дня Незалежності України членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб за рахунок коштів державного бюджету призначається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку із загибеллю (смертю) члена сім'ї у розмірі, визначеному підпунктом "а" пункту 1 статті 16² Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей". Якщо особа у зв'язку із загибеллю (смертю) члена сім'ї одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої цією частиною, та одноразової грошової допомоги відповідно до інших законів України, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України.

6. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) чи фахової передвищої освіти, забезпечують безкоштовним харчуванням дітей, яким надано статус члена сім'ї загиблої (померлої) залученої особи.

Стаття 9. Умови отримання підвищення та/або надбавки до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії

Особам, які мають право на отримання підвищення та/або надбавки до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії, відповідно до цього Закону та щомісячної грошової виплати, передбаченої Законом України "Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян", виплата проводиться за однією з підстав за вибором особи.

Стаття 10. Інші гарантії щодо соціального захисту

Органи місцевого самоврядування можуть за рахунок коштів місцевих бюджетів і благодійних надходжень надавати додаткові до встановлених законодавством гарантії щодо соціального захисту залучених осіб,

залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб.

Стаття 11. Відповідальність за порушення законодавства про залучених осіб

Особи, винні в порушенні законодавства про залучених осіб, несуть відповідальність згідно із законодавством.

Розділ II

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Особам, які до набрання чинності цим Законом, набули статусу згідно з пунктом 11 частини другої статті 7, пунктом 13 статті 9 та пунктом 5 частини першої статті 10¹ Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, до заміни в установленому Кабінетом Міністрів України порядку раніше виданих посвідчень особи з інвалідністю внаслідок війни, учасника війни та члена сім’ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, надання пільг згідно з цим Законом надається на підставі довідки, виданої структурними підрозділами, на які покладено функції з питань ветеранської політики, районних, районних у м. Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у місті (у разі їх утворення) рад за задекларованим/зареєстрованим місцем проживання (перебування) особи або адресою фактичного місця проживання внутрішньо переміщеної особи, але не довше ніж один рік.

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

у пункті 5 частини другої статті 42 після слів “членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України,” доповнити словами “членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб,”;

у частині першій статті 77² після слів “особам з інвалідністю внаслідок війни, статус яких визначений Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”,” доповнити словами “залученим особам з інвалідністю, статус яких визначений Законом України “Про осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України”,”;

2) у Законі України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами):

частину першу статті 3¹ після слів “членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України” доповнити словами “, осіб, які залучалися

до забезпечення здійснення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, і не брали безпосередньої участі у бойових діях”;

у пункті 11 частини другої статті 7 слова “, а також працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, до забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, до участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України і стали особами з інвалідністю внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпечення здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів” виключити;

пункт 13 статті 9 виключити;

у пункті 5 частини першої статті 10¹ виключити слова “, а також сім” працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, до здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів”.

3) у Законі України “Про відпустки” (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4 із наступними змінами):

пункт 8 частини дванадцятої статті 10 викласти в такій редакції:

“8) ветеранам війни, залученим особам і залученим особам з інвалідністю, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, а також членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України та членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб;”;

у статті 16² після слів “особам з інвалідністю внаслідок війни, статус яких визначений Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, доповнити словами “залученим особам з інвалідністю,”;

абзац перший пункту 4 частини першої статті 25 викласти в такій редакції:

“4) учасникам війни, залученим особам, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб — тривалістю до 14 календарних днів щорічно.”;

4) у Законі України “Про місцеве самоврядування в Україні”:

у підпункті 2 пункту “а” частини першої статті 34 після слів “ветеранам війни та праці,” доповнити словами “залученим особам, залученим особам з інвалідністю, сім’ям загиблих (померлих) залучених осіб,”

у підпункті 4 частини першої статті 34 після слів “ветеранів війни та праці” доповнити словами “залучених осіб та залучених осіб з інвалідністю,”;

у підпункті 2 пункту “б” частини першої статті 34 після слів “передбачених законодавством заходів щодо” доповнити словами “надання статусу та”, після слів “війни та праці,” доповнити словами “залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб,”;

5) у Законі України “Про поховання та похоронну справу” (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст. 24 із наступними змінами”:

у пункті 4 частини п’ятої статті 8 після слів “ветеранів війни та праці,” доповнити словами “залучених осіб та залучених осіб з інвалідністю,”;

пункт “г” частини першої статті 14 викласти в такій редакції:

“г) осіб з інвалідністю внаслідок війни, залучених осіб з інвалідністю.”;

пункт “г” частини першої статті 15¹ після слів “Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” доповнити словами “, залучених осіб з інвалідністю”;

6) у Податковому кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 92, ст. 3248 із наступними змінами):

у підпункті “з” підпункту 165.1.1 пункту 165.1 статті 165 після слів “Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального

захисту” доповнити словами “, Законом України “Про осіб, які залучалися до забезпечення здійснення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України”;

в абзаці четвертому підпункту 165.1.20 пункту 165.1 статті 165 після слів “ветеранам війни та праці,” доповнити словами “особам, які залучалися до забезпечення здійснення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України,”;

підпункт “г” підпункту 268.2.2 пункту 268.2 статті 268 викласти в редакції:

“г) ветерани війни, особи, які залучалися до забезпечення здійснення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України;”;

пункт 281.1.4 пункту 281.1 статті 281 викласти в редакції:

“281.1.4. особи, на яких поширюється дія Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” та Закону України “Про осіб, які залучалися до забезпечення здійснення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України”;”;

7) пункт 5 частини першої статті 17 Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 25, ст. 92 із наступними змінами) після слів “членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;” доповнити словами “особам, яким надано статус відповідно до Закону України “Про осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України;”.

4. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**